

Posudek od vedoucího diplomové práce

**Název: Biopaliva v Ruské federaci, Ukrajině a Bělorusku:
současný stav a výhled do budoucnosti**

Autor: Elena Stankus

Vedoucí práce: Karel Janda

Posudek zpracoval: Karel Janda

Náročnost tématu na	úroveň			
	nadprůměrná	průměrná	podprůměrná	nelze hodnotit
Teoretické znalosti			x	
Praktické zkušenosti			x	
Podkladové materiály (vstupní data) a jejich zpracování	x			

Kritéria hodnocení práce	úroveň			
	nadprůměrná	průměrná	podprůměrná	nelze hodnotit
Stupeň splnění cíle práce		x		
Logická stavba práce		x		
Práce s českou literaturou včetně citací		x		
Práce se zahraniční literaturou včetně citací		x		
Adekvátnost použitých metod		x		
Hloubka provedené analýzy			x	
Stupeň realizovatelnosti řešení		x		
Formální úprava práce (text, grafy, tabulky)		x		
Stylistická úroveň		x		
Nároky práce na podkladové materiály, konzultace, průzkumy, ...	vysoké	průměrné	nižší	nejsou
	x			
Použití analýz, matematických, statistických a jiných metod, komparací atd.	ve velké míře	přiměřené	částečné	není
			x	
Využitelnost námětů, návrhů a doporučení k řešení problem	ve větší míře	částečná	nižší	není
		x		
Obsah a relevantnost příloh v textu nebo přílohové části	vysoce funkční	funkční	méně funkční	neuspokojivé
		x		

práce (tabulky, grafy, propočty atd.)				
---------------------------------------	--	--	--	--

Posuzovaná práce je velice klasickým případem práce, kterou bychom mohli označit jako „vjezd do slepé ulice“. Při zadání práce jsem očekával, že výsledkem bude originální a v odborné literatuře zatím chybějící nejaktuálnější analýza stavu biopaliv ve východní post-sovětské Evropě. Nicméně během zpracování práce jsme spolu s diplomantkou zjistili, že existuje dobrý důvod, proč tato tematika dosud není zpracována v odborné literatuře. Důvodem je prakticky plná absence biopaliv v analyzovaných zemích.

Vzhledem k tomu, že v uvažovaných zemích nedošlo ani ke kvantifikovatelnému nástupu, tím méně k rozvinutí biopaliv, diplomantka neměla dostatečně snadný prostor k rozvinutí ekonometrické analýzy daného tématu. Mimoto absence empirického objektu zkoumání neumožnila diplomantce rozvinout příslušnou finanční analýzu a smysluplně zachytit příslušné finanční aspekty biopaliv na daném teritoriu.

Tento podstatný problém (chybějící objekt zkoumání) není chybou diplomantky. Zjištěné výsledky práce diplomantky jsou přesto významné, neboť i kvalitně provedené identifikování „slepé uličky“ v dané problematice (ekonomie a finance biopaliv) je významným příspěvkem k obecné literatuře zabývající se ekonomikou biopaliv.

Diplomantka plně využila svoji komparativní výhodu – schopnost plynule pracovat s ruskými, ukrajinskými a běloruskými prvotními dokumenty ve všech relevantních jazycích (angličtina, ruština, ukrajinština a možná běloruština (zde si nejsem vědom na jaké úrovni je používání běloruštiny v relevantní prvotní datové základně, nicméně dobrá znalost ruštiny, ukrajinštiny a češtiny dle mého názoru bude zřejmě dostatečná pro práci s jakýmkoliv ekonomickým textem v běloruštině)).

Posuzovaná práce je institucionálně a legislativně popisnou prací popisující poměrně komplexně a podrobně situaci na (prakticky neexistujícím) trhu biopaliv v Rusku, Ukrajině, Bělorusku. Práce dobře využívá příslušně prvotní datové zdroje i příslušnou sekundární literaturu. Práce představuje významný přínos do evropské a globální diskuse na téma ekonomiky biopaliv.

Přes existující objektivní příčiny vedoucí k tomu, že diplomantka nemohla použít běžnou snadnou únikovou cestu ekonometrické analýzy příslušných dat k základnímu objektu zkoumání (biopaliva ve třech evropských post-sovětských zemích), je nicméně nutno zdůraznit, že diplomantka plně nevyužila možnosti ekonometrické analýzy souvisejících faktorů (energetický a zemědělský sektor), které by byly reálně možné i při absenci rozvoje biopaliv.

Ačkoliv diplomantka dobře pracovala s příslušnou institucionální literaturou týkající se tématu (především legislativní zdroje a relevantní zdroje na úrovni příslušných ministerstev a jejich odborných výzkumných ústavů), využití akademické literatury v posuzované práci je slabší. Velice nízký počet akademických článků zaměřených na biopaliva v daném regionu neznamená, že neexistuje řada akademických prací (článků v kvalitních akademických časopisech nebo odborně kvalitních working papers), které mají vztah dané problematice. Sice se jedná o práce, které danou problematiku uchopují z jiného úhlu pohledu než ekonomika biopaliv, nebo uvažovanou geografickou oblast zachycují jen jako malou část

svého celkového záběru, nicméně takové práce existují a mohly by být v posuzované diplomové práci více a lépe využity.

Zajímavá diskuse během obhajoby diplomové práce by mohla být na téma praktické uplatnitelnosti biopaliv produkovaných na území kontaminovaném jadernou havárií v Černobylu. Je reálné, že biopaliva produkovaná ze zdrojů sklizených v kontaminovaném území by mohla být uplatněna na trhu bez toho, že by jak příslušné instituce, tak spotřebitelé byli ochotni akceptovat palivo s možným vztahem k jaderné kontaminaci?

Rozvoj biopaliv byl v mnohém podporován snahou příslušných vlád o dosažení závazků v oblasti mezinárodních dohod směřujících k adaptaci a mitigaci klimatické změny (globální oteplování). Nakolik mohou být vlády analyzovaných zemí, a jejich ekonomické politiky, ovlivněny tímto širším rámcem rozhodování?

Práci doporučuji hodnotit jako velmi dobrou (hodnocení 2).

Práci doporučuji k obhajobě.

V Montrealu 21.1. 2017

Karel Janda